

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

A1

Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

- α) Εθνικές γαίες.
- β) Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής (1923).
- γ) Συνθήκη Λονδίνου (30 Μαΐου 1913).

Μονάδες 12

A2

Να χαρακτηρίσετε το περιεχόμενο των παρακάτω προτάσεων (Σωστό/Λάθος).

- α. Η εταιρεία Σερπιέρι-Ρου άρχισε τις εργασίες της, στο Λαύριο, το 1866.
- β. Ο Όθων αναγκάστηκε να εγκαταλείψει τη χώρα στις 12 Οκτωβρίου 1843.
- γ. Η Κρητική επανάσταση του 1866-1869 προκάλεσε το μεγαλύτερο προσφυγικό κύμα, προς την ελεύθερη Ελλάδα, στο δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα.
- δ. Μέσα σε μια απεριόριστη φρενίτιδα ενθουσιασμού ο εντολοδόχος των Μεγάλων Δυνάμεων πρίγκιπας Γεώργιος ανέλαβε τα καθήκοντά του στις 9 Δεκεμβρίου 1908.
- ε. Το πολιτικό γεγονός που λειτούργησε ως ταφόπετρα του ποντιακού ζητήματος ήταν η συνθήκη φιλίας και συνεργασίας που υπογράφηκε το Μάρτιο του 1921 ανάμεσα στους Μπολσεβίκους και τον Κεμάλ.

Μονάδες 10

B1

Τι προέβλεπε το πρόγραμμα του τρικουπικού κόμματος και ποιες προσπάθειες έγιναν για την υλοποίηση του προγράμματος αυτού;

Μονάδες 13

B2

Να παρουσιάσετε την αντιδικία αυτοχθόνων – ετεροχθόνων σχετικά με την απόκτηση της ιδιότητας του Έλληνα πολίτη και τη στελέχωση του δημοσίου, κατά τη διάρκεια της εθνοσυνέλευσης του 1844.

Μονάδες 15

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Γ1

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραθέματα που ακολουθούν και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφερθείτε στην οικονομική κατάσταση της χώρας κατά τη διάρκεια του μεσοπολέμου (1919-1939) και ειδικότερα:

α) στην ολοκλήρωση και τα αποτελέσματα της αγροτικής μεταρρύθμισης.

Μονάδες 12

β) στα πλεονεκτήματα που επέτρεπαν θετική οικονομική πορεία.

Μονάδες 13

Πηγή 1

Για τους μελετητές της ελληνικής ιστορίας ο μεσοπόλεμος θεωρείται η περίοδος που σηματοδοτήθηκε από τις απαρχές της σύγχρονης οικονομικής ανάπτυξης [...] Η αγροτική μεταρρύθμιση στην Ελλάδα έγινε με ρυθμούς και με αποφασιστικότητα που δεν παρατηρήθηκε σε κανένα άλλο κράτος της Ευρώπης, ούτε στους «συγγενικούς» χώρους της Μεσογείου ή των Βαλκανίων. Έως το 1938 απαλλοτριώθηκαν συνολικά 1.724 μεγάλα αγροκτήματα, έκτασης 12 εκατομμύριων στρεμμάτων, τα οποία διανεμήθηκαν σε 130.000 οικογένειες γηγενών καλλιεργητών. Στους πρόσφυγες παραχωρήθηκαν 8,3 εκατομμύρια στρέμματα καλλιεργήσιμης γης, κυρίως σε περιοχές της βόρειας Ελλάδας.

Ιστορία των Ελλήνων, τομ.15, Νεώτερος Ελληνισμός, εκδ.δομή, σελ.598-609.

Πηγή 2

Οι βασικές συνιστώσες που αποτελούσαν τη νέα αφετηρία στην οικονομική και κοινωνική ζωή της Ελλάδας ήταν η οριστική επίλυση του αγροτικού ζητήματος, η βιομηχανική ανάπτυξη της χώρας, η ανασυγκρότηση και η επαύξηση της ναυτιλίας, η ανάπτυξη του τραπεζικού κεφαλαίου και ο πολλαπλασιασμός των ανωνύμων εταιρειών. Από την άλλη πλευρά, τα μεγάλα παραγωγικά έργα, οι οδικές κατασκευές, οι επισκευές λιμανιών, τα στεγαστικά έργα για τους πρόσφυγες, τα εγχειρίσματα έργα στη Μακεδονία, καθώς και τα οικονομικά μέτρα, όπως η σταθεροποίηση του νομίσματος και η δημιουργία της Τράπεζας Ελλάδος συνέβαλαν ουσιαστικά στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Σ. Τζόκας, *Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και το εγχείρημα τον αστικού εκσυγχρονισμού, 1928-Η οικοδόμηση τον αστικού κράτους*, εκδ. Θεμέλιο, Αθήνα 2002, σελ. 5

Δ1

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραθέματα που ακολουθούν καθώς και τις ιστορικές σας γνώσεις να απαντήσετε στα παρακάτω ερωτήματα:

α) Ποια ήταν η στάση του Ελευθερίου Βενιζέλου απέναντι στο Κρητικό Ζήτημα, ως πρωθυπουργού της Ελλάδας, από το 1910 μέχρι και τον Οκτώβριο του 1912;

Μονάδες 12

β) Ποια η στάση που τήρησε ο Βενιζέλος απέναντι στις εθνικές διεκδικήσεις των Ποντίων στο Συνέδριο Ειρήνης στο Παρίσι (1918-19) και πώς αντέδρασαν οι Πόντιοι και οι Μ. Δυνάμεις;

Μονάδες 13

Πηγή 1

Η ανάληψη της πρωθυπουργίας της Ελλάδας από ένα «τέκνο της Κρήτης», τον Ελευθέριο Βενιζέλο, τον Οκτώβριο του 1910, αντιμετωπίστηκε από σημαντική μερίδα Κρητικών πολιτικών ως η μεγάλη ευκαιρία για την ένωση. Ο ίδιος ο Βενιζέλος, όμως, ήταν πεπεισμένος ότι το Κρητικό ζήτημα δεν μπορούσε να επιλυθεί από τη μια μέρα στην άλλη, ιδιαίτερα στη συγκεκριμένη συγκυρία όπου το διεθνές περιβάλλον δεν ήταν ευνοϊκό: με την Οθωμανική Αυτοκρατορία να απειλεί με πόλεμο, χωρίς τις απαιτούμενες συμμαχίες σε διπλωματικό επίπεδο, με τις Δυνάμεις να αντιτίθενται στο ενωτικό εγχείρημα. [...]

Τις παραμονές του ξεσπάσματος του Α΄ Βαλκανικού πολέμου η ελληνική Βουλή υποδέχεται πανηγυρικά τους Κρήτες βουλευτές (1η Οκτωβρίου 1912). Ο Βενιζέλος τους καλεί να επιστρέψουν στο νησί και να προχωρήσουν στην εκλογή νόμιμων αντιπροσώπων, μεριμνώντας για τη διατήρηση της τάξης και την προστασία του μουσουλμανικού πληθυσμού. Λίγες μέρες αργότερα (11 Οκτωβρίου) διορίζεται Γενικός Διοικητής Κρήτης ο Στέφανος Δραγούμης. Η de facto (κατάσταση που διαμορφώνεται εκ των πραγμάτων) ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα είναι γεγονός, 14 μήνες πριν υψωθεί η ελληνική σημαία στον Φιρκά.

Άρθρο του Γιώργου Κουκουράκη στην εφημ. *Χανιώτικα Νέα* (ημερομηνία δημοσίευσης, 1-12-2009)

Πηγή 2

Στις 22 Ιανουαρίου / 4 Φεβρουαρίου 1919, αναπτύσσοντας ο Βενιζέλος στο Ανώτατο Συμβούλιο (Συνέδριο Ειρήνης στο Παρίσι), τις ελληνικές διεκδικήσεις, εξέφρασε την αντίθεσή του για τη δημιουργία Ποντιακής Δημοκρατίας και υποστήριξε την ένταξη της Τραπεζούντας στο Αρμενικό κράτος. Η υποχωρητικότητα του Έλληνα πρωθυπουργού σε αίτημα, που είχε ελάχιστες πιθανότητες να γίνει δεκτό, αποσκοπούσε στην αποτελεσματικότερη προβολή των υπόλοιπων εθνικών διεκδικήσεων.

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, Εκδοτική Αθηνών, Αθήνα 1978, том. ΙΔ΄, σσ. 112, 113

Πηγή 3

[...] Ο Βενιζέλος απέβλεπε στο να φθάσει η Ελλάδα στα πρόθυρα της Κωνσταντινούπολης, να πατήσει πόδι στην Ιωνία και να παγιώσει αυτή την επέκταση, για την οποία ήδη είχε συναντήσει ζωηρές αντιδράσεις που, με άπειρες δυσκολίες, εξουδετέρωσε ή παρέκαμψε. Δεν ήθελε, λοιπόν, να φανεί υποστηρίζοντας υπερφίαλες (αλαζονικές, αβάσιμες) αξιώσεις.

Φάνη Κλεάνθη, *Έτσι χάσαμε τη Μικρασία*, σσ. 183-184